

Miten kuvailisit Puputyttöä yhdellä lauseella?

Puputyttö on nuoruuden näytelmä, villi ja voimakas teksti, joka sukeltaa kysymyksiin häpeästä, seksuaalisuudesta ja puhtauden vaatimuksesta, joka koskee erityisesti naisia.

Missä ja miten Puputyttö syntyi?

Puputyttö oli lopputyöni Teatterikorkeakoulusta. Kirjoitin sen vuonna 2007, siitä on siis melkein parikymmentä vuotta. On ihmeellistä ja hienoa, että sitä esitetään edelleen ympäriinsä. Ennen näytelmän kirjoittamista olin ollut vaihdossa Barcelonan teatterikoulussa. Tutustuin siellä paikalliseen ohjaajaan Alicia Gorinaan, joka pyysi, että kirjoittaisin jotakin hänelle. Hän kehotti minua lukemaan Federico García Lorcan näytelmän *Bernarda Alban talo* ja sanoi, että siinä oli jotakin kiehtovaa, ja että ehkä se innostaisi minuakin. Pidin näytelmästä valtavasti, mutta halusin kuitenkin tehdä jotakin aivan muuta, unohdin sen siis vailla sen kummempia mietteitä ja ryhdyin kirjoittamaan omaa tekstiäni. Vuosien jälkeen saattaa kuitenkin huomata, että näytelmä ui silti jollakin tavalla alitajuntaani. Sitä ja *Puputyttöä* yhdistää ainakin häpeään ja naisen puhtauteen liittyvä tematiikka.

Puputyttö syntyi melko nopeasti, en ehtinyt kirjoittamaan miettiä tai analysoida ennen kuin se oli jo valmis. Se sai ihan ensimmäisen ensi-iltansa Barcelonassa vuonna 2008 Alicia Gorinan ohjaamana ja hiukan myöhemmin Teatterikorkeakoulussa Helsingissä, jonne ohjasin sen itse. Teos osoittautui niin suosituksi, että pian se kutsuttiin Helsingin Kaupunginteatteriin, jossa se jatkoi esityskauttaan vuonna 2009. Sitten sitä on käännetty lukuisille eri kielille ja esitetty ympäri maailmaa mm. Meksikossa, Unkarissa ja Tsekeissä. Tätä kaikkea on ollut kiinnostavaa seurata.

Mitkä teemat ovat sinulle keskeisiä Puputyössä?

Ehkäpä näytelmässä keskeistä on jonkinlainen ihanneminän ja todellisen minän ristiriita, nämä kaksi asiaa eivät ole päähenkilön maailmassa yhteensovittavissa ja tuo yhteentörmäys aiheuttaa voimakkaita häpeän, raivon ja väkivallan purskahduksia. Muistan ajatelleeni paljon haaveita ja mainoskuvastoa, kun kirjoitin näytelmän. Tekstissä vuorottelevat ylilyödyt kermaiset unelmat ja toisaalta harmaa arki sekä eräänlaiset vilpittömyyden hetket. Minua kiehtoi myös satujen maailma ja arkkityyppi naisesta, joka on valmis kadottamaan itsensä saadakseen jotakin, useimmiten miehen rakkauden.

Miten näytelmän päähenkilön nimeäminen minäksi vaikuttaa näkemykseesi näytelmästä?

Muistan vain, että tekstiä kirjoittaessa Minän kirjoittaminen paperille oli jonkinlainen ratkaisun hetki. Yhtäkkiä sain jostain tärkeästä kiinni ja pääsin assosioimaan vapaasti, siitä oli jotakin hersyvää ja ironista, saatoinkin revitellä ja nauraa omalle pienuudelleni. Ehkä se oli myös alkusysäys autofiktiiviselle kirjoittamiselle myöhemmässä vaiheessa, jota en tuolloin kuitenkaan vielä tiennyt. Teatterissa omaelämäkerrallisen materiaalin käsitteleminen on ihanan turvallista, sillä väliin tulee aina näyttelijä, joka tulkitsee tekstin.

Onko sinulla ollut esikuvia Puputyön kirjoittamisessa?

Mainitsinkin jo Federico García Lorcan. Muut inspiraation lähteet olivat ehkä ei-teatterillisia, juuri niitä mainoksia, musiikkivideoita, muotilehtiä ja Grimmin satuja. Olimme toki Teatterikoulussa lukeneet paljon Brechtia ja ainakin näin jälkeempäin katsottuna kyllä sillä on ollut vaikutuksensa. Ehkä Brechtin perintöä on ennen kaikkea neljännen seinän rikkomisen, yleisöä suoraan puhutteleva muoto.

Miten näet Puputyön vuonna 2024, mikä sen merkitys oli kirjoittamishetkellä?

Kirjoitushetkellä sillä oli merkitystä ennen kaikkea itselleni. Oli upeaa kirjoittaa näytelmä, ensimmäinen ammattimainen kaunokirjallinen teksti ja vielä upeampaa oli se, että se lähti niin nopeasti lentoon, sain sen avulla kommunikoida jotakin itselleni tärkeää, joka resonoi selvästi myös muissa. On huikeaa katsoa *Puputyön* matkaa vuosien halki, sitä miten usealle kielelle se on käännetty, miten monissa erilaisissa paikoissa sitä on esitetty. Olen myös itse päässyt matkustamaan *Puputyön* kanssa ihmeellisiin paikkoihin. Olen ohjannut siitä lukudraaman berliiniläisen Volksbühnen tähtinäyttelijöille ja olen lentänyt Venäjän halki Kazakstaniin ohjatakseeni tekstin siellä. Olen samoillut meksikolaisissa pikkukaupungeissa ja katsellut miten nunnat tuovat uniformuihin pukeutuneita tyttököululaisia katsomaan näytelmää. Nykyisin en enää matkusta enkä muutenkaan ehdi kovin usein ensi-iltoihin, mutta ilahdun joka kerta kun näen näytelmää esitettävän jossakin, se on aina suuri ilo ja kunnia.